

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **D. T. N.**, zastoupené JUDr. Vladimírem Kašparem, advokátem se sídlem Na Poříčí 116/5, Liberec, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **T. A. N.**, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 2. 2015, č. j. CPR-19606-2/ČJ-2014-930310-V231, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2015, č. j. 2 A 25/2015 - 16,

t a k t o :

- I.** Soud **promíjí** žalobkyni **zmeškání lhůty** pro doplnění kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2015, č. j. 2 A 25/2015 – 16.
- II.** Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2015, č. j. 2 A 25/2015 - 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 14. 10. 2014, č. j. KRPA-160941-41/ČJ-2014-000022, jímž bylo osobě zúčastněné na řízení (dále jen „manžel žalobkyně“) uděleno správní vyhoštění.

[2] Žalobkyně napadla toto rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze, manžel žalobkyně však stejné rozhodnutí napadl žalobou o 13 dní dříve. Podle městského soudu šlo o tutéž věc. S odůvodněním, že o téže věci nemohou probíhat dvě řízení, odmítl její žalobu pro překážku věci zahájené podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobu manžela žalobkyně městský soud dne 6. 5. 2015 zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností. Opírá ji o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje zrušení v záhlaví uvedeného usnesení městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

[4] Kasační stížnost však byla blanketní. Nejvyšší správní soud proto usnesením ze dne 23. 4. 2015, č. j. 1 Azs 83/2015 - 10, stěžovatelku vyzval k doplnění důvodů podané kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce a poučil ji o následcích nevyhovění této výzvě. Toto usnesení bylo stěžovatelce doručeno 30. 4. 2015. Stěžovatelka na danou výzvu zareagovala doplněním kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2015. Spojila s ním i žádost o prominutí zmeškání lhůty pro doplnění kasační stížnosti, která uplynula 1. 6. 2015. Zástupce stěžovatelky tvrdil, že ho v důsledku silné bouře ve večerních hodinách, tedy v době, kdy již nelze doručovat prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, zasáhl výpadek elektronických telekomunikačních zařízení. Z tohoto důvodu nemohl zaslat doplnění kasační stížnosti včas. Stěžovatelka také navrhla, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek, protože výkonem správního vyhoštění jejího manžela by došlo k nepřiměřenému zásahu do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života.

[5] V kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že městský soud neměl její žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Byla samostatnou účastnicí správního řízení. Z toho důvodu jí byla rozhodnutí správních orgánů doručována, a proto měla i samostatné lhůty pro podání opravných prostředků. Podala navíc žalobu s odlišným obsahem a žalobními body než její manžel. Podle § 39 s. ř. s. mělo být řízení o její žalobě spojeno s řízením o žalobě jejího manžela. Pokud nedošlo ke spojení věcí, měl městský soud její žalobu projednat. Žalobkyni tak bylo fakticky odňato právo na soudní přezkum rozhodnutí žalované. Městský soud v řízení o žalobě jejího manžela nepřihlížel k jejímu vyjádření jako osoby zúčastněné na řízení, které se obsahově shodovalo s její žalobou, z důvodů krátké lhůty pro rozhodnutí ve věci žaloby proti správnímu vyhoštění a nemožnosti rozšiřovat žalobní body. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je možné žalobu odmítnout jenom v případě, že nelze jinak v řízení pokračovat. V tomto případě ale bylo možné v řízení pokračovat, pokud by došlo ke spojení věcí.

III. Vyjádření žalované

[6] Žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Vyjádřila své přesvědčení, že v odvolacím řízení postupovala v souladu se zákonem a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Nesouhlasí také s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, protože stěžovatelka i její manžel jsou zastoupeni stejným advokátem, který je může v řízení zastupovat na základě plné moci. Jejich přítomnost na území České republiky proto není nezbytná. Stěžovatelka a její syn navíc nemají žádné oprávnění k pobytu na území České republiky. Realizace správního vyhoštění manžela stěžovatelky proto nemůže představovat zásah do jejich rodinného života.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny všechny podmínky řízení. Stěžovatelka podala blanketní kasační stížnost, a proto byla usnesením vyzvána k doplnění. Toto doplnění zaslala jeden den po uplynutí stanovené lhůty. Zástupce stěžovatelky požádal o prominutí zmeškání lhůty, protože ho zasáhl výpadek elektronických telekomunikačních zařízení.

[8] Podle § 40 odst. 5 s. ř. s. je možné „z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon.“ Ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. stanoví: „Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí (...). Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.“ Podle § 106 odst. 3 s. ř. s. pak platí: „Nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.“ Třetí odstavec § 106 proto na rozdíl od jeho druhého odstavce nevyklučuje prominutí zmeškání lhůty. Možnost prominout zmeškání lhůty k odstranění vad kasační stížnosti podle § 106 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud uznal i v rozsudku ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 2 Afs 95/2005, kde uvedl: „Žádosti o prominutí zmeškání lhůty (jednoho měsíce) stanovené soudem stěžovateli v souladu s § 106 odst. 3 věty první s. ř. s. k odstranění vad kasační stížnosti (aniž by stěžovatel využil možnosti požádat včas o její prodloužení ve smyslu třetí věty téhož odstavce o další nejdéle 1 měsíc), lze vyhovět jen tehdy, je-li důvod zmeškání na straně stěžovatele (jeho zástupce) omluvitelný. (...) důvod prominutí zmeškání lhůty je třeba posuzovat ve vztahu ke zástupci účastníka.“

[9] Důvod, který v posuzované věci uvedl zástupce stěžovatelky, je podle Nejvyššího správního soudu omluvitelný. Bouřka a následný výpadek elektronických komunikačních zařízení, které jako důvod výpadku elektronických komunikací zmínil zástupce stěžovatelky, jsou učebnicovými příklady neodvratitelné vyšší moci. Na výzvu Nejvyššího správního soudu zástupce stěžovatelky doložil potvrzení specialisty, který příslušné advokátní kanceláři poskytuje servis v oblasti ICT, že dne 1. 6. 2015 v 18:20 zástupce stěžovatelky nahlásil poruchu internetové komunikace. Přístup k datovým službám zajišťuje předražené zařízení, které není ve večerních hodinách přístupné a výměna směrovače poškozeného atmosférickou poruchou proto byla provedena 2. 6. 2015 v dopoledních hodinách. Nejvyšší správní soud z toho důvodu rozhodl, že stěžovatelce zmeškání lhůty promíjí. Opačný postup by za daných okolností představoval nepřiměřenou překážku v jejím přístupu k soudu, který jí zaručuje čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

[10] Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti a z důvodů v ní uvedených. Přitom přihlédl i ke skutečnostem, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatelka namítá, že městský soud neměl její žalobu odmítnout pro překážku věci zahájené. Měl namísto toho řízení o její žalobě a žalobě jejího manžela spojit anebo její žalobu projednat. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. platí, že: „soud usnesením odmítne návrh, jestliže (...) o téže věci již řízení u soudu probíhá (...) a nelze proto v řízení pokračovat“. Podmínky překážky věci zahájené Nejvyšší správní soud upřesnil v rozsudku ze dne 16. 6. 2011, č. j. 2 As 63/2011 - 60, kde uvedl, že „[t]otožnost věci v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] je dána totožností účastníků a napadeného rozhodnutí.“ (obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2013, č. j. 6 As 83/2012 - 34). Věcnému projednání návrhu, který byl podán později, brání pouze řízení o obsahově shodném návrhu, které bylo zahájeno dříve (viz Potěšil, L., Šimíček, V. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Leges, 2014. s. 365).

[13] Z odůvodnění usnesení městského soudu vyplývá, že svůj závěr o překážce věci zahájené opřel pouze o totožnost napadeného rozhodnutí. Zcela však opomenul, že druhou kumulativní podmínkou odmítnutí žaloby pro překážku věci zahájené je totožnost účastníků, která zde však nebyla splněna. Navíc, jak uvádí stěžovatelka, její žaloba byla obsahově odlišná od žaloby jejího

manžela. Podle Nejvyššího správního soudu proto nebyly splněny podmínky pro odmítnutí pro překážku věci zahájené podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[14] Naopak se doslova nabízelo spojení věcí podle § 39 s. ř. s., který stanoví, že „[s]amostatné žaloby směřující proti témuž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí, může předseda senátu usnesením spojit ke společnému projednání.“ Totožnost rozhodnutí, o kterou městský soud opřel odmítnutí žaloby pro překážku věci zahájené, totiž představuje jedno z alternativních kritérií pro spojení věcí. Odmítnutím žaloby namísto spojení věcí nebo samostatného projednání žaloby proto městský soud skutečně stěžovatelce upřel přístup k soudu. Tato kasační námitka je proto důvodná.

[15] Vzhledem k tomu, že žaloba manžela stěžovatelky již byla v mezích zamítnuta, a nepřichází tak v úvahu spojení věcí, městský soud bude muset v dalším řízení projednat žalobu stěžovatelky samostatně.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů napadené usnesení městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[17] O návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, protože bez zbytečného prodlení po poučení účastníků a obstarání nutných podkladů rovnou, a v zákonné lhůtě pro rozhodnutí o odkladném účinku, přistoupil k rozhodnutí ve věci samé.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu